

UCHWAŁA
RADY POWIATU GLIWICKIEGO
z dnia 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej funkcjonowania w trybie całodobowym apteki św.
Barbary w Knurowie**

Na podstawie art. 12 pkt 11 i art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

Rada Powiatu Gliwickiego uchwala, co następuje:

§ 1. 1. W oparciu o postępowanie przeprowadzone przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Powiatu Gliwickiego uznaje petycję w sprawie funkcjonowania w trybie całodobowym apteki św. Barbary w Knurowie za bezzasadną.

2. Uzasadnienie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu Gliwickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Powiatu Gliwickiego

z dnia.....2024 r.

Uzasadnienie do Uchwały Rady Powiatu Gliwickiego w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej funkcjonowania w trybie całodobowym apteki św. Barbary w Knurowie

W dniu 4 marca 2024 roku do Rady Powiatu Gliwickiego wpłynęła petycja w sprawie funkcjonowania w trybie całodobowym apteki św. Barbary w Knurowie. Zgodnie z art. 16 a ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, rada powiatu rozpatruje skargi na działalność zarządu powiatu, powiatowych jednostek organizacyjnych, wnioski i petycje składane przez obywateli: w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Na podstawie Statutu Powiatu Gliwickiego Przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego przekazał przedmiotową petycję do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu zbadania jej zasadności.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 12 marca 2024 r. zapoznała się z wniesioną petycją oraz oceniła, że forma wniesienia oraz treść wyczerpuje znamiona petycji, określone w art. 4 ustawy o petycjach a Rada Powiatu jest organem właściwym do jej rozpatrzenia. W wyniku podjętych czynności oraz w oparciu o opinię prawną Komisja ustaliła, że:

W dniu 1 stycznia 2024 r. ustawą o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1938) dokonano nowelizacji art. 94 ustawy – Prawo farmaceutyczne (t. jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2301 z późn. zm.), skutkiem czego organy stanowiące powiatów utraciły kompetencje do ustalania rozkładów godzin pracy aptek ogólnodostępnych. Na mocy przepisów przejściowych (art. 19 ustawy nowelizującej) dotychczas podjęte uchwały w tym temacie zachowują moc obowiązującą, jednak nie dłużej niż do dnia wejścia w życie uchwał podejmowanych przez zarządy powiatów, wydanych na podstawie znowelizowanych przepisów. Nie oznacza to, że Rada Powiatu Gliwickiego może skutecznie podjąć np. uchwałę modyfikującą poprzednio wydany akt prawny – brak jest bowiem obecnie ku temu podstaw. Organy samorządu terytorialnego mogą działać w ramach kompetencji przyznanych im przez stosowne akty prawne; w tym przypadku kompetencja ta została radom powiatów odebrana.

Jednocześnie wyjaśniając obowiązujące w tej materii przepisy, to, że ustawa nowelizująca przyznała obecnie zarządom powiatów uprawnienie do określania aptek pełniących dyżury w porze nocnej i w dniach wolnych od pracy, nie oznacza *per se*, iż Zarząd Powiatu Gliwickiego winien taki akt prawa podjąć. Zmieniły się bowiem nie tylko przesłanki dotyczące ustalenia dyżurów aptek w dni wolne od pracy oraz w porze nocnej, ale i sama procedura ustalania tych godzin została znacząco zmodyfikowana.

Zgodnie z obecną treścią przepisu art. 94 ust. 1 tej ustawy, *rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych znajdujących się na terenie powiatu jest dostosowany do potrzeb ludności tego powiatu i pozwala na realizację przez te apteki zadań określonych w art. 87 ust. 2, w szczególności przez pełnienie dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej, z wyłączeniem powiatu mającego swoją siedzibę w sąsiadującym mieście na prawach powiatu*. Szczególnie istotne znaczenie ma końcowy fragment tego przepisu, bowiem wyłącza on możliwość ustalania dyżurów pracy aptek w porze nocnej i w dni wolne od pracy w powiatach tzw. obwarzankowych (gdzie powiat ma siedzibę w sąsiadującym mieście na prawach powiatu). Takim powiatem jest właśnie Powiat Gliwicki, którego siedziba mieści się w Gliwicach (miasto na prawach powiatu). Zgodnie z nowymi przepisami Zarząd Powiatu Gliwickiego **nie będzie miał możliwości** podjęcia uchwały ustalającej dyżury pracy aptek w

porze nocnej czy w dni wolne od pracy – jest to interwencja ustawodawcy, a nie decyzja władz Powiatu Gliwickiego. Jak wynika bowiem z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej: *Przewidziano wyjątek od obowiązku ustanawiania dyżurów w przypadku tzw. „powiatów obwarzankowych” (powiatów mających swoją siedzibę w sąsiadującym mieście na prawach powiatu), ponieważ dostępność komunikacyjna miasta na prawach powiatu jest z obszaru takiego powiatu lepsza, zatem społeczeństwo w łatwiejszy sposób może skorzystać z usług apteki ogólnodostępnej znajdującej się na terenie miasta na prawach powiatu, niż w ramach „powiatu obwarzankowego”.*

Z racji tego, że Rada Powiatu Gliwickiego utraciła kompetencję do podejmowania uchwał w sprawie ustalenia godzin pracy aptek ogólnodostępnych, a jednocześnie Zarządowi Powiatu Gliwickiego kompetencja do ustalania dyżurów pracy aptek ogólnodostępnych nie została przyznana (z racji bycia tzw. powiatem „obwarzankowym”) – w praktyce oznacza to, że obowiązująca uchwała w sprawie wyznaczenia godzin pracy aptek wygasła.

Przyjęty nowy sposób ustalania dyżurów pracy aptek ogólnodostępnych oznacza, że to same apteki będą decydować w jakich godzinach będą otwarte, a możliwość ingerencji w dostępność aptek (czas ich otwarcia) ograniczona została wyłącznie do dyżurów w dni wolne od pracy i w porze nocnej. Zmianie uległy również zasady dotyczące odpłatności za pełnione dyżury, aczkolwiek temat ten pozostaje poza oceną złożonej petycji z uwagi na fakt, iż obecnie **żaden z organów** Powiatu Gliwickiego nie ma kompetencji do ustalenia apteki pełniącej dyżur w porze nocnej lub w dni wolne od pracy, ani określenia godzin jej pracy.

Wypracowany przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji projekt uchwały był procedowany podczas LX sesji Rady Powiatu Gliwickiego w dniu 21 marca 2024 roku. W wyniku głosowania rada nie podjęła przedstawionego projektu uchwały.

W związku z powyższym na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 9 kwietnia 2024 r. Komisja ponownie dokonała analizy wniesionej petycji. Z uwagi na brak zmian w przedstawionym wyżej stanie prawnym i wykluczeniu możliwości podejmowania przez organy powiatów „obwarzankowych” jakichkolwiek decyzji w tym temacie, Komisja podtrzymała wcześniejsze stanowisko uznając ją za bezzasadną.